

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoP/12/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8220201350
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8220201350.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovéj a členov senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Eduarda Valenčina v spore maloletého: L. E. I., nar. X.X.XXXX, bytom D. XXX/XX, I., dieťaťa rodičov, matky: A. I. F., nar. X.X.XXXX, bytom D. XXX/XX, I., právne zastúpenej JUDr. Ivanom Savčákom, advokátom so sídlom Partizánska 45, Bardejov a otca: M. I., nar. X.XX.XXXX, bytom F., nr. XX, X., právne zastúpeného JUDr. Drahoslavom Magdziakom, advokátom so sídlom Dlhý rad 16, Bardejov, o zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Bardejov, č. k. 1P/90/2020 - 283 zo dňa 05.11.2021 takto

rozhodol:

I. Mení rozsudok Okresného súdu Bardejov, č. k. 6P/25/2017 - 79 zo dňa 28.12.2017 vo výroku o výživnom pre maloletého L. E. I., nar. XX.XX.XXXX tak, že znižuje výživného pre maloletého zo strany otca M. I., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 500,- eur mesačne na sumu 200,- eur mesačne od 29.07.2020 do budúca a v prevyšujúcej časti návrh zamietá, čím mení rozsudok Okresného súdu Bardejov, č. k. 1P/90/2020 - 283 zo dňa 05. 11. 2021.

II. Účastníkom nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) na základe návrhu otca na zníženie výživného, súdu doručeného dňa 29.07.2020, rozsudkom zo dňa 05.11.2021 rozhodol tak, že zmenil rozsudok Okresného súdu Bardejov, č. k. 6P/25/2017 - 79 v jeho výroku o výživnom tak, že výživné pre maloletého zo strany otca znížil zo sumy 500,- eur na sumu 300,- eur mesačne od 29.07.2020 do budúca. V prevyšujúcej časti návrh zamietol a účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 78 ods. 1, 3, § 75 ods. 1 zákona o rodine (zákon č. 36/2005 Z. z.) a dospel k záveru, že návrh otca maloletého na zníženie výživného je dôvodný, avšak iba do výšky 300,- eur mesačne. V rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia poukázal na to, že otec navrhol zníženie výživného na sumu 100,- eur mesačne z dôvodu zmeny príjmových pomerov na jeho strane, keďže v minulosti pracoval v zahraničí, kde mal vyšší príjem, a preto aj v rámci rozvodového konania súhlasil s nadštandardným výživným vo výške 500,- eur mesačne, avšak keďže v súčasnosti sa vrátil ako občan X. do svojej domoviny, jeho príjem sa podstatne znížil a predstavuje cca 400,- eur mesačne, preto nie je schopný naďalej platiť takéto vysoké výživné. Uviedol, že od roku 2008 do roku 2017 splácal pôžičky v súvislosti so zabezpečením bývania pre exmanželku a maloletého syna v priemere po 800,- eur mesačne a taktiež pre nich zakúpil nové motorové vozidlo v roku 2008 značky X. a v roku 2015 značky B. B.. Poukázal taktiež na to, že výživné v uvedenej výške platil do času pokiaľ mal úspory, avšak keď tieto minul, bol nútený podať tento návrh a počnúc mesiacom júl 2020 poukazuje výživné vo výške 100,- eur mesačne. Otec teda poukázal na to, že došlo k výraznej zmene okolností,

ktoré boli podkladom pre predchádzajúce rozhodnutie súdu o výživnom, pričom v súčasnosti z jeho strany nie je možné platiť výživné v takejto výške.

3. Súd prvej inštancie poukázal na to, že matka maloletého s uvedeným návrhom nesúhlasí, považuje ho za špekulatívny a účelový. Uviedla, že otec maloletého si potrpí na vysokú životnú úroveň a nepredložil dôkazy, ktorými by preukázal ním tvrdené skutočnosti. Uviedla, že otec ovláda štyri svetové jazyky a nič mu nebráni, aby si hľadal v rámci Európskej únie lepšie platené zamestnanie, v ktorom by dokázal uplatniť všetky svoje schopnosti a skúsenosti. Taktiež uviedla, že relevantne nepreukázal žiadne svoje zdravotné obmedzenia. Uviedla, že výdavky na syna predstavujú 420 - 430 eur mesačne a pozostávajú z týchto položiek: súkromná jazyková škola - 30,- eur, doučovanie z matematiky - 20,- eur, strava - 150,- eur, ošatenie a obuv - 50,- eur, hygiena - 30,- eur, školské potreby - cestovné do školy - 30,- eur, telefón - 20,- eur, sporenie - 40,- eur, bežné školské výdaje - 10 - 20,- eur, vreckové - 40,- eur. Taktiež poukázala na to, že ona pracuje ako vedúca predajne s hračkami v obchodnom centre v Z. s čistým príjmom cca 700,- eur mesačne.

4. Kolízny opatrovník v rámci správy o šetrení pomerov zo dňa 18.01.2021 ohľadom výdavkov maloletého iba prevzal údaje tvrdené matkou. Uviedol, že matka nesúhlasí so znížením výživného, že výdavky a náklady na maloletého sú podstatne vyššie. Zo správy opatrovníka tiež vyplýva, že maloletý sa bez prítomnosti matky vyjadril, že sa s ním otec nekontaktuje a on o to nemá ani záujem. Návrh otca na zníženie výživného navrhol zamietnuť.

5. Otec maloletého v rámci svojich písomných podaní poukázal na to, že od roku 1989 odišiel pracovať do zahraničia, kde pracoval ako pomocný robotník na stavbách a keď ešte pracoval v W. mal zabezpečený príjem, preto súhlasil s tým, že bude platiť výživné vo výške 500,- eur mesačne. Uviedol, že sa vždy snažil, aby rodine nič nechýbalo a aj po rozvoде vždy platil výživné, avšak situácia sa začala zhoršovať už v roku 2015 a v roku 2018 musel zamestnanie v W. ukončiť. Objavili sa uňho aj zdravotné problémy, keďže pracoval v exteriéroch za každého počasia. Aj po ukončení zamestnania z úspor platil výživné vo výške 500,- eur, a to aj v čase, keď sa vrátil žiť do X., kde sa mu až v roku 2020 podarilo získať prácu a od mesiaca júl r. 2000 začal platiť výživné už iba 100,- eur, keďže si vzhľadom na svoj príjem viac nemohol dovoliť. Poukázal aj na situáciu týkajúcu sa pandémie COVID 19, a to s ohľadom na to, že nebolo možné ďalej cestovať za prácou tak ako to bolo v minulosti a taktiež sa v dôsledku pandémie porušili pracovné miesta. Poukázal na to, že exmanželke a synovi nechal byť, auto, posielal im peniaze a robil všetko, čo exmanželka chcela, práve pre pohodlie dieťaťa. Uviedol, že nemá žiadne úspory, preto výživné v takejto výške uhrádzať nemôže. Súdu predložil doklady preukazujúce skutočnosť, že jeho príjem predstavuje cca 350 - 400,- eur mesačne a má samozrejme bežné životné náklady (strava, cestovné, telefón, lieky). Zároveň predložil potvrdenie o svojom pobyte v obci T., s bydliskom u matky, u ktorej býva od roku 2018. Predložil aj doklady o svojom príjme a pracovnú zmluvu. Poukázal aj na to, že v čase, keď pracoval v P., kde mal samozrejme tiež bežné výdavky, sa vždy snažil, aby synovi nič nechýbalo, aby mal zabezpečené všetky potrebné veci, aj nad rámec toho, čo mali jeho rovesníci.

6. Matka sa k tvrdeniam otca vyjadrila tak, že ich považuje za účelové. Uviedla, že schopnosti, možnosti a životná úroveň otca sa nezmenili a potreby dieťaťa sa nezmenili, skôr zvýšili. Uviedla, že životnú úroveň maloletého nastavili ako rodičia pri určení výživného v rámci rozvodového konania. Uviedla, že otec si nehladá lepšie platenú prácu a podsúva nekompletné doklady.

7. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o predmetnom návrhu vychádzal z tvrdení matky ohľadom mesačných výdavkov na dieťa, aj keď nie všetky tieto výdavky boli zdokladované. Zároveň vychádzal z toho, že výdaje matky na bývanie, domácnosť a na dieťa považuje za primerané a preukázané, pričom bežné výdaje domácnosti sú známe aj z úradnej činnosti súdu, či bežného života. Zároveň, ale uviedol, že matka náklady preukázala a otec nepreukázal ani jeden svoj tvrdený výdaj.

8. Súd prvej inštancie citoval rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/236/2018 zo dňa 20.02.2019, ktorý pojednáva o tzv. potencialite príjmu a uviedol, že „vzhľadom na vyššie uvedené“, otcovi nič nebráni odísť napr. do zahraničia, či nájsť si inú prácu, prípadne vykonávať podnikateľskú činnosť, akú mal vykonávať takmer 30 rokov mimo rodnej krajiny (táto skutočnosť nebola v konaní preukázaná). Vzhľadom na to, že matka prejavila záujem o dohodu na výške výživného, čo otec neakceptoval, súd len za súhlasu matky so znížením výživného, túto výšku výživného upravil a znížil na sumu 300,- eur mesačne, počnúc dňom podania návrhu na súd, do budúcnosti. Uviedol, že skutočnosť, že sa otec

nepodíeľa osobne na výchove dieťaťa je nutné premietnuť aj do výšky výživného. Vyjadril pochopenie so situáciou súvisiacou s pandémiou COVID 19, ale napriek uvedenému konštatoval, že v zahraničí je nedostatok pracovnej sily a je v možnostiach a schopnostiach otca pracovať a dosahovať príjem, ktorým by mohol zabezpečiť výživu svojho dieťaťa v stanovenej sume. Nestotožnil sa s dôvodmi otca na zníženie výživného na sumu 100,- eur mesačne a zníženie pod sumu 300,- eur mesačne zamietol, keďže toto považoval za rozporné s oprávnenými záujmami maloletého. Súd prvej inštancie pri odôvodnení svojho rozhodnutia taktiež poukázal na to, že je zaujímavé, že otec aj v čase keď nepracoval, na výživu syna riadne prispieval a vôbec nežiadal o zmenu výšky vyživovacej povinnosti, čo má tiež svedčať v prospech vyslovených pochybností matky maloletého.

9. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie otec maloletého z dôvodu, že súd prvej inštancie svojim postupom zaťažil svoje rozhodnutie takými vadami, v dôsledku ktorých nesprávne rozhodol, neúplne zistil skutkový stav potrebný pre spravodlivé rozhodnutie a vec teda nesprávne právne posúdil tým, že nesprávne interpretoval a aplikoval ustanovenia príslušných právnych predpisov na skutkový a právny stav, v dôsledku čoho došlo k vydaniu nesprávneho rozhodnutia. Poukázal na to, že súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia (bod 29) uvádza, že nevidí na strane otca dôvody, ktoré by mali viesť k zmene súdneho rozhodnutia a navyše otcovi nič nebráni odísť napr. do zahraničia, či nájsť inú prácu, prípadne vykonávať podnikateľskú činnosť, ktorú vykonával takmer 30 rokov mimo rodnej krajiny. K uvedenému otec maloletého uviedol, že okresný súd mu jednoducho neverí. Poukázal na to, že nerozumie prečo by mal byť v súčasnej dobe nútený opustiť svoju rodnú krajinu, domov, blízkyh len preto, aby mal jeho syn zabezpečené nadštandardné výživné v sume 300,- eur mesačne, pričom je známe, že deti zdieľajú životnú úroveň svojich rodičov, avšak nebolo preukázané, aby jeho životná úroveň bola nadštandardná. Požiadavku, že si má vo svojej krajine zabezpečiť, vzhľadom na svoj vek, skúsenosti a kvalifikáciu vyšší príjem, resp. si má zabezpečiť vyšší príjem prácou v zahraničí, je neopodstatnená a nelegitímna. Uviedol, že 30 rokov pracoval ako pomocný robotník na stavbách a nemá iné pracovné skúsenosti, ani kvalifikáciu. Jeho jazyková výbava je primeraná práci, ktorú vykonával, pričom v čase, keď pracoval v zahraničí, mal takú finančnú situáciu, že táto mu dovoľovala poukazovať matke maloletého na vtedajšie pomery na Slovensku vysoko nadštandardné plnenia a tieto by boli aj vždy uskutočňované, avšak je potrebné uvedomiť si, že pokiaľ by bol 30 rokov pracoval v X., tak takéto podmienky by neboli nikdy splnené. Poukázal aj na to, že jeho matka má v súčasnosti 76 rokov a jeho prítomnosť je pre ňu a aj pre neho veľmi dôležitá a potrebná. Rozhodnutie súdu považuje za nepreskúmateľné, neodôvodnené, arbitrárne a zároveň aj zmätočné. Úvahy okresného súdu v prospech výživného vo výške 300,- eur mesačne boli odôvodňované len hypotetickými úvahami, ktoré nemajú základ v reálnom dokazovaní. To platí najmä o schopnostiach a možnostiach a majetkových pomeroch, zostatkoch na účtoch v údajných bankách, jazykových znalostiach a pod. K tomu uviedol, že nedostatočné odôvodnenie rozsudku a nepreskúmateľnosť zakladá zásah do práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Súd sa teda dostatočným spôsobom nevysporiadal s objektívnymi dôkazmi predloženými otcom maloletého, najmä o jeho zárobkových a majetkových pomeroch, zostatkoch na účte, zdravotnom stave a potrebe byť nablízku svojej matke, práve naopak, bez uvedenia dôvodu tieto považoval za nedôveryhodné, pochybné, konštatujúc, že má ako muž oveľa lepšie a širšie možnosti na prácu a dosahovanie vyššieho zárobku ako matka dieťaťa. Súd tak neadekvátnym spôsobom popiera fakty, ktoré vyvstali z vykonaného dokazovania. Otec maloletého ďalej poukázal na to, že mzdové pomery v X. sú iné ako v krajinách západnej Európy a určené výživné pri jeho aktuálnych zárobkových pomeroch predstavuje 3 z jeho platu, pritom je zjavné, že iné príjmy nemá a nedisponuje hnutelným ani nehnuteľným majetkom, z predaja ktorého by mohol uhrádzať určené výživné a už ani s úsporami, z ktorých platil súdom určené výživné vo výške 500,- eur po dobu, pokiaľ to len bolo možné. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd podľa názoru otca v danom prípade vec nesprávne právne posúdil, v dôsledku čoho došlo k vydaniu nesprávneho rozhodnutia. Preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil s tým, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

10. Matka maloletého k odvolaniu otca uviedla, že tento zatajil viaceré skutočnosti, ako je napríklad vlastníctvo bytu, hoci má údajne bývať s matkou, pričom vykonaným dokazovaním bolo spochybnené, aby návrh otca mal byť dôvodný v rozsahu tak, ako sa to snažil poukázať otec v tomto konaní. Uviedla, že sa stotožňuje s obsahovým znením napadnutého rozsudku, považuje ho za vecne správny, preto navrhuje, aby ho odvolací súd potvrdil a priznal jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

11. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) za použitia ust. § 2 CMP (zákon č. 161/2015 Z.z. - Civilný mimosporový poriadok - CMP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. - Civilný sporový poriadok - CSP), oprávneným subjektom proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli ako aj na jeho webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 19.07.2022 (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné.

12. Odvolací súd konštatuje, že v rámci konania pred súdom prvej inštancie bolo vykonané dostatočné penzum dôkazov na to, aby bolo možné v predmetnej veci rozhodnúť. Odvolací súd má ale za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a aj keď pri posúdení návrhu použil správnu právnu normu, túto neaplikoval úplne správne. Odvolací súd poukazuje na to, že v rámci rozvodového konania (rozsudok vyhlásený 28.12.2017) sa rodičia dohodli na výživnom vo výške 500,- eur mesačne, čo predstavuje skutočne nadštandardné výživné, k čomu sa otec maloletého vyjadril tak, že v tom čase mal dostatočný príjem a chcel rodinu a syna dostatočne zabezpečiť, preto aj počas manželstva, okrem výživného posielal peniaze na splátky za byt, resp. zakúpil aj autá, ktoré zostali jeho exmanželke a synovi. V tomto ohľade odvolací súd poukazuje taktiež na to, že matka maloletého ani v rámci vyjadrenia k tomuto návrhu netvrdila, aby výdavky na syna predstavovali sumu 500,- eur, tvrdila sumu 420 - 430,- eur, k čomu je potrebné poznamenať, že na týchto výdavkoch sa má samozrejme primerane podieľať aj ona. V súvislosti s výdavkami na maloletého, ktoré uviedla matka, odvolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie tieto výdavky a ich výšku nekriticky prevzal do odôvodnenia svojho rozhodnutia, aj keď nie všetky tieto výdavky boli adekvátne zdokladované, pričom nebolo napr. preukázané sporenie vo výške 40,- eur mesačne, teda o aké sporenie sa jedná, čo je jeho cieľom, taktiež aj ďalšie výdavky boli stanovené v mesačných sumách, napr. ošatenie a obuv 50,- eur, čo by ročne predstavovalo 600,- eur, čo je teoreticky možné, avšak reálne takáto suma na ošatenie a obuv nie je každoročne vynakladaná, rovnako hygiena vo výške 30,- eur mesačne predstavuje ročne sumu 360,- eur, čo je neprimerane vysoká suma a taktiež vreckové vo výške 40,- eur mesačne, t. j. 480,- eur ročne sa javí ako nadštandardné a neprimerane vysoké. Taktiež nie je zrejmé, čo majú predstavovať bežné školské výdaje 10 - 20,- eur mesačne. Preto odvolací súd v tomto ohľade konštatuje, že výdavky na maloletého jednak neboli úplne preukázané a sú aj neprimerane vysoké, pričom všetky doklady (okrem jedného), ktoré boli predložené matkou sa týkali obdobia do podania tohto návrhu, do kedy otec uhrádzal pravidelne výživné vo výške 500,- eur mesačne. Pokiaľ v minulosti príjmové možnosti a pomery otca boli na takej úrovni, že tento dokázal uhradiť nadštandardné výživné, resp. aj potreby celej rodiny, tak samotné výživné je určené výlučne na výživu dieťaťa a jeho potreby a nie napr. na financovanie potrieb osoby, ktorá výživné prijíma, v danom prípade matky maloletého.

13. Matka maloletého v rámci svojich vyjadrení rozsiahlo komentovala a namietala tvrdenie žalobcu o jeho zhoršenom zdravotnom stave, čomu ale nie je potrebné venovať až takúto pozornosť, keďže otec maloletého v podstate iba skonštatoval a predložil listiny preukazujúce jeho súčasný zdravotný stav, pričom návrh na zníženie výživného prioritne odôvodnil znížením príjmu, nie výlučne zdravotnými dôvodmi. Je potrebné poznamenať, že otec maloletého bude mať v tomto roku už 53 rokov a je všeobecne známe, že zdravotné problémy, na ktoré odkazuje, sú v podstate bežné pre celú populáciu v takomto veku a v jeho prípade je to aj v dôsledku toho, že dlhodobo pracoval ako pomocný robotník na stavbách, teda vykonával fyzickú prácu, a to aj v exteriéroch, pričom vplyv premenlivého počasia má samozrejme aj vo všeobecnosti negatívny vplyv na zdravotný stav človeka.

14. Matka maloletého v rámci svojich vyjadrení často konštatovala dôkazmi nepodložené úsudky, ktoré sú v podstate založené iba na jej subjektívnych domnienkach a jedinou skutočnosťou, ku ktorej považuje odvolací súd za potrebné zaujať stanovisko je skutočnosť vyplývajúca z dožiadania realizovaného súdom v X., z ktorého vyplýva, že otec sa na jednu z otázok vyjadril takto: „mám X-izbový byt, presťahoval som sa do X. po tom, ako som pracoval v W., pretože moja matka má zdravotné problémy. Som sa zamestnal v X. a mám malý plat“. Z tohto skutočne vyplýva, že otec má byt, avšak nie je zrejmé, či sa jedná o byt v ktorom býva s matkou, resp. ďalší byt, avšak aj pokiaľ by mal nejaký ďalší byt, tak je potrebné poukázať na to, že matka maloletého vlastní dva byty. Otec maloletého sa vyjadril, že jeden z týchto bytov bol síce pôvodne zakúpený na meno svokrovcov, avšak kúpu tohto bytu financoval, pričom k tomuto tvrdeniu matka maloletého nezaujala počas celého konania žiadne stanovisko a rovnako sa

nevyjadrila ani ku skutočnosti, že otec maloletého zakúpil dve motorové vozidlá, ktoré ponechal matke maloletého. Matka bez akýchkoľvek relevantných dôkazov tvrdila, že pomery otca sa nijako nezmenili, a práve naopak, dokonca mali vzrásť náklady na maloletého, aj keď sama tvrdila, že prestal hrať hokej, s čím boli spojené výdavky. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že otec maloletého zmenu pomerov nepochybne zdokladoval, keď doložil svoju pracovnú zmluvu a doklady o mesačnom príjme, z ktorých vyplýva, že jeho maximálny príjem dosahuje sumu cca 400,- eur mesačne. Matka taktiež poukazovala na to, že aj pokiaľ otec pracuje v X., tak trh práce v Európskej únii je otvorený a otec môže pracovať aj inde, s vyšším príjmom. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že otca nemožno nútiť, resp. uložiť mu povinnosť, aby išiel pracovať niekde do západnej Európy, kde by mal mať vyšší príjem a pokiaľ 30 rokov pracoval ako pomocný robotník po stavbách, tak, ako už súd konštatoval, nie je nelogické, že jeho zdravotný stav sa zhoršil, nie je už fyzicky schopný vykonávať takúto prácu, čo je bežné aj s ohľadom na jeho súčasný vek, na inú prácu nemá kvalifikáciu a nemožno mu vyčítať, že sa vrátil do svojej rodnej krajiny, kde sa narodil a kde má svojich príbuzných, vrátane svojej matky, ktorá taktiež potrebuje starostlivosť, resp. minimálne osobnú asistenciu blízkej osoby, keďže je viac ako pravdepodobné, že vzhľadom na svoj vek má zdravotné komplikácie (napr. konštatované problémy s kĺbmi). Taktiež v konaní nebolo preukázané, aby sa otec maloletého vzdal bezdôvodne výhodnejšieho zamestnania. Matka nerozporovala skutočnosť, že firma v ktorej otec pracoval v W. ukončila svoju činnosť v roku 2018. Otec ešte následne vykonával sezónne zberové práce vo L. a potom už zostal žiť vo svojej domovine. Zároveň je nepochybné, že otec počas dlhého obdobia nadštandardne prispieval na syna a celú rodinu, resp. po rozvoде pravidelne platil nadštandardné výživné, čo matka ani nespochybnila a z týchto prostriedkov si matka taktiež mohla vytvoriť, napr. určitú finančnú rezervu. Nemožno opomenúť ani nepriaznivú epidemiologickú situáciu v poslednom období, ktorá mala a má za následok celkové zníženie mobility, aj za účelom výkonu práce, ako aj zrušenie množstva pracovných miest.

15. V konaní bolo nepochybne preukázané, že príjem otca maloletého ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie predstavoval sumu maximálne 400,- eur mesačne. Je nepochybné, že na jeho strane došlo k podstatne zmene jeho príjmových pomerov a za tejto situácie nie je možné určiť výživného vo výške 300,- eur mesačne, čo predstavuje 3 príjmu otca maloletého, ktorý má samozrejme aj svoje bežné výdavky. V tomto ohľade odvolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie konštatoval, že je všeobecne známe, aké sú primerané výdavky na domácnosť, resp. bežné potreby človeka a z tohto aj vychádzal pri posúdení výdavkov matky maloletého. Na druhej strane ale konštatoval, že otec nepreukázal ani jeden svoj tvrdený výdaj, pričom nie je zrejmé, prečo aj vo vzťahu k otcovi súd prvej inštancie nekonštatoval, že je bežné a súdu všeobecne známe, že človek pre svoj život musí samozrejme vynaložiť aj výdavky. Je nepochybné, že vyživovacia povinnosť otca voči dieťaťu má prednosť pred prípadnou vyživovacou povinnosťou dieťaťa (otca) voči rodičovi (otcova matka), čo ale nevylučuje prípadnú osobnú starostlivosť syna o matku, pričom ale výška výživného musí zároveň zodpovedať jednak odôvodneným potrebám oprávneného, ale aj schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinného (§ 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. - zákon o rodine). Pri zdokladovanom príjme otca, odvolací súd považoval za primerané zníženie výživného na sumu 200,- eur mesačne, a to aj s ohľadom na skutočnosť, že otec sa po dlhom období strávenom v zahraničí, vrátil do svojej domovskej krajiny, kde sú príjmové možnosti oveľa nižšie. Určené výživné, za týchto okolností, zodpovedá podielu otca, vzhľadom na jeho pomery, na úhrade odôvodnených výdavkov na syna, na ktorých sa má samozrejme podieľať aj matka, ktorej súd zohľadnil aj jej osobnú starostlivosť, pričom za primerané výdavky na syna považoval sumu maximálne 300,- eur mesačne. Odvolací súd poukazuje aj na to, že príjem matky, ktorá, ale zabezpečuje aj osobnú starostlivosť o syna, je v súčasnosti vyšší ako príjem otca, a táto sa samozrejme na základe zákona taktiež musí podieľať na výživnom pre svojho syna, teda nie iba otec má zabezpečiť všetky výdavky, ktoré sú potrebné na výživu dieťaťa.

16. Pokiaľ súd prvej inštancie konštatoval, že osobnú starostlivosť zabezpečuje výlučne matka, tak odvolací súd, ako už vyššie konštatoval, túto skutočnosť zohľadnil, ale poukazuje zároveň na to, že samotný maloletý sa v rámci výsluchu pred opatrovníkom vyjadril, že otec sa s ním síce nekontaktuje, ale a on ani nemá záujem kontaktovať sa s ním. Navyše osobná starostlivosť je vo väčšom rozsahu potrebná v nižšom veku dieťaťa, pričom maloletý má v súčasnosti už 17 rokov, kedy sa už nevyžaduje taká osobná starostlivosť, aká je potrebná, napr. v rannom detstve. Z vyjadrenia otca maloletého taktiež vyplynulo, že tento sa snažil kontaktovať so svojou bývalou manželkou v súvislosti s riešením otázky výživného, avšak uviedol, že „narazil iba na studenú stenu bez empatie“, pričom nie je neobvyklé, že po rozvoде manželstva sa vzťahy rodičov „zvrhnú“ iba na otázku výšky výživného, teda na peniaze.

17. Odvolací súd na základe § 388 CSP preto rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že z dôvodu podstatnej zmeny príjmových pomerov na strane otca maloletého znížil výživné na maloletého zo sumy 500,- eur na sumu 200,- eur mesačne, čím zmenil rozsudok Okresného súdu Bardejov, sp. zn. 1P/90/2020 zo dňa 05.11.2021.

18. Odvolací súd s poukazom na ustanovenie § 396 ods. 2 CSP rozhodol o trovách prvoinštančného, aj odvolacieho konania na základe § 52 CMP tak, že účastníkom nárok na náhradu trov konania nepriznal, keďže nezistil žiadne iné zákonné dôvody pre ich priznanie.

19. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).